

Hendrik-Ido-Ambacht, september 2013

Betreft: Stimuleren van lezen bij kinderen met leesproblemen

Geachte ouders,

Taal en lezen zijn een zeer belangrijk item in onze samenleving. Door de opkomst van allerlei digitale media wordt er bij de kinderen een groot beroep gedaan om snel en effectief informatie tot zich te nemen.

Kinderen met leesproblemen, al dan niet veroorzaakt door dyslexie, hebben het extra moeilijk om met al deze informatie om te gaan. Voor deze kinderen is het enorm belangrijk om op een ontspannen manier te trainen in goed lezen.

Hoe dat trainen in z'n werk kan gaan, is onderzocht door Kees Geluk (orthodidact) die in een eenvoudig en doeltreffend stappenplan het kind plezier laat krijgen in lezen. Graag maak ik u hierbij attent op het artikel dat hij hierover heeft geschreven.

Met vriendelijke groet,

Annemarie Slingerland
IB-er groep 4 t/m 8
Stadhouderschool Willem III

Effectief leeskilometers maken

Dyslectische leerlingen zijn op een gegeven moment uitbehandeld. Na de behandeling wordt voor thuis vaak als advies 'leeskilometers maken' meegegeven. Leeskilometers maken wordt dan doorgaans 'smal' opgevat: gewoon dagelijks stil voor jezelf een aantal bladzijden lezen. Niet verkeerd als dit trouw gebeurt, maar er valt meer winst te behalen wat het effect betreft. Hoe doe je dat? Hieronder beschrijven we twee manieren: een manier die voor een ouder minder intensief is en een manier die voor een ouder intensief is.

Eerste manier - voorbereiding

Kies samen met uw kind als volgt een boek (kijk ook onder het kopje 'Slotopmerkingen' bij 'Niveau'). Overleg met uw kind wat voor soort boeken hij/zij mooi of spannend vindt. Ga de komende dagen samen op zoek naar een aantal van zulke boeken (thuis, via school of bibliotheek).

Als na een aantal dagen er vijf of zes boeken zijn gevonden, volgt het kiezen van een boek. Dat gaat zo. Blader door de boeken, bekijk de illustraties, neem kennis van de beschrijving van de inhoud (vaak op de achterkant) en kom tot een keuze. (Soms lukt het niet om tot een keuze te komen. Dan ga je de volgende dag verder en kiest uw kind dan één van de uitgezochte boeken.)

Op deze wijze probeert u er vooraf voor te zorgen dat het lezen iets aantrekkelijker wordt voor uw kind. Zodra de keuze op een boek is gevallen, leest u enkele dagen elke dag gewoon een hoofdstuk voor. Daarna gaat uw kind aan de slag zoals hieronder staat beschreven.

Eerste manier in vijf dagelijkse stappen

Bepaal vooraf het aantal te lezen bladzijden voor vandaag en het te prepareren gedeelte (uw kind moet er ongeveer een kleine tien minuten over doen, het voor te bereiden gedeelte telt ongeveer tien regels.)

1 Geef aan:

“Die en die bladzijde ga je straks voor jezelf lezen. Als je dat gedaan hebt, ga je daarna dat stukje (wijs aan) voor jezelf nog eens een paar keer goed doorlezen, net zo lang tot je denkt dat je het straks voor mij goed kunt voorlezen.”

2 Wijs op elke bladzijde van boven naar beneden mogelijke moeilijke woorden aan en laat uw kind die hardop lezen. Geef indien nodig hulp door een lastig woord elastisch voor te lezen terwijl uw kind letter voor letter bijwijst. ‘Eelastisch’ wil zeggen: langzaam; een woord als bijvoorbeeld ‘fre-quentie’ leest u als volgt “ffrrruhhkwwwehhnnntiehh”.

3 Laat uw kind voor zichzelf doen wat bij stap 1 staat aangegeven. Uw kind kan dit ergens op een stil plekje in huis gaan doen. Op haar / zijn kamer wellicht?

4 Laat uw kind het voorbereide stuk hardop voorlezen.

5 Stel mondeling een stuk of vier eenvoudige vragen over de gelezen bladzijden en laat die mondeling beantwoorden. Zo gaat u na of uw kind alles ook echt gelezen heeft.)

Eerste manier - slotopmerkingen

Niveau

Het AVI-niveau van het boek mag niet te laag en niet te hoog zijn. Als uw kind bijvoorbeeld AVI-E4 beheerst, moet hij/zij een boek nemen op niveau AVI-M5 (één AVI-niveau hoger dus).

Als je door een aantal AVI-M5-boeken bladert, merk je dat binnen zo’n AVI-niveau sprake is van verschil in moeilijkheid. Het ene boek lijkt wat makkelijker leesbaar dan het andere. Het heeft de voorkeur bij leeskilometers maken de wat makkelijker boeken binnen zo’n AVI-niveau te nemen.

Variaties

Soms kun je bij het hardop lezen van het *voorbereide stukje* uw kind een wedstrijdje laten houden met zichzelf. U kunt dan gaan letten op de *snelheid* of op *correctheid* (zo weinig mogelijk leesfouten). Echter, dat kun je alléén doen als uw kind het leuk vindt om wedstrijdje met zichzelf te houden

Als u op *snelheid* gaat letten, neemt u de tijd op. Als u dit een aantal dagen doet, kunt u *samen met uw kind* elke dag de tijden vergelijken met de voorgaande ke(e)r(en). Zorg er dan wel voor dat het aantal gelezen woorden steeds ongeveer evenveel is. Uw kind zal wellicht wat [meer] woorden fout lezen. Dat hoort er bij en is dus niet erg: waar gehakt wordt, vallen spaanders.

Als u op *correctheid* gaat letten, vergelijkt u een aantal dagen *samen met uw kind* elke dag het gemaakte aantal fouten.

Sommige ouders delen bij recordverbetering punten uit en als er na een aantal dagen bijvoorbeeld tien punten zijn behaald, geven ze hun kind een beloning / beloninkje. Er zijn soms kinderen die zo gemotiveerd raken, dat ze door willen gaan en zelfs wedstrijdje met zichzelf houden waarbij tegelijk zowel op tijd als op aantal fouten wordt gelet.

Voorlezen

Lezen vindt uw dyslectische kind niet leuk. Ook het leeskilometers maken wellicht niet. Zorg daarom voor een happy end. Daarmee bedoelen we dat het leeskilometers maken afgesloten wordt met iets wat uw kind leuk vindt. Vaak kan dat het voorlezen zijn van enkele volgende bladzijden uit het 'leeskilometerboek'.

Sprokkelen

Op bovenstaande wijze sprokkelden veel kinderen in een jaar er nog een AVI-niveau bij (en in twee jaar wel twee).

Tweede manier

Het kind leest thuis elke dag hardop een kwartier met vader, moeder of iemand anders (de trainer of coach) in een stil vertrek een kwartier uit een spannend boek dat voor het kind wat betreft avi-niveau op de grens ligt van instructieniveau en frustratieniveau. Zodra hij bij een lastig woord maar éventjes aarzelt, zegt de trainer / coach, ongemerkt snel het aarzelwoord elastisch (langgerekt) voor. Het kind (her)leest direct het woord en gaat weer verder. Als de bladzijde klaar is, wijst de trainer / coach de aarzelwoorden nog eens aan en herleest het kind deze woorden één voor één. De woorden die nòg aarzelingen geven, worden nòg eens aangewezen en herlezen. Daarna wordt de volgende bladzijde op dezelfde wijze gelezen. Eventueel nog een derde bladzijde, net zo lang tot het kwartier voorbij is.

Kees Geluk (orthodidact)

STADHOUDER WILLEM III-SCHOOL

HENDRIK-IDO-AMBACHT

Sandelingenstraat 17, 3342 BL Hendrik-Ido-Ambacht
Postbus 302, 3340 AH Hendrik-Ido-Ambacht
T 078-6816399
F 078-6821634
E algemeen@stadhouderwillem3school.nl
I www.stadhouderwillem3school.nl

...bijbels onderwijs met oog voor het kind...